

APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTO PRIE APLINKOS MINISTERIJOS KONTROLIUOJAMŲ ŪKIO SUBJEKTŲ 2018 METAIS ATLIKTOS APKLAUSOS REZULTATŲ APIBENDRINIMAS

2019-01-28

Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau Departamentas), įgyvendindamas Institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 511 „Dėl institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo“ 7.22 punktą ir siekdamas priežiūros funkcijas vykdyti efektyviau, atliko anoniminę ūkio subjektų apklausą.

Apklausos tikslas: tobulinti departamento veiklą - atsižvelgiant į apklausos metu ūkio subjektų išreikštą nuomonę. Apklausos metu siekta sužinoti, kokia departamento teikiamų paslaugų ir aptarnavimo kokybė, kaip ūkio subjektai vertina valstybinės aplinkos apsaugos kontrolės teikiamų paslaugų ir aptarnavimo kokybę, konsultavimą, metodinės pagalbos teikimą, išsiaiškinti, kokios informacijos trūksta ūkio subjektams. Taip pat siekta išsiaiškinti, kurie teisės aktai- nepagrįsti, neproporcingi, ūkio subjektams kelia nepagrįstus reikalavimus. Labai svarbu buvo išsiaiškinti, ar ūkio subjektai susiduria su korupcijos apraiškomis bendraudami su Departamento darbuotojais, taip pat ir patikrinimų metu. Siekiant šio tikslo, buvo sudarytos sąlygos į anketos klausimus atsakyti anonimiškai. Šis apklausos būdas pasirinktas tikintis didesnio objektyvumo.

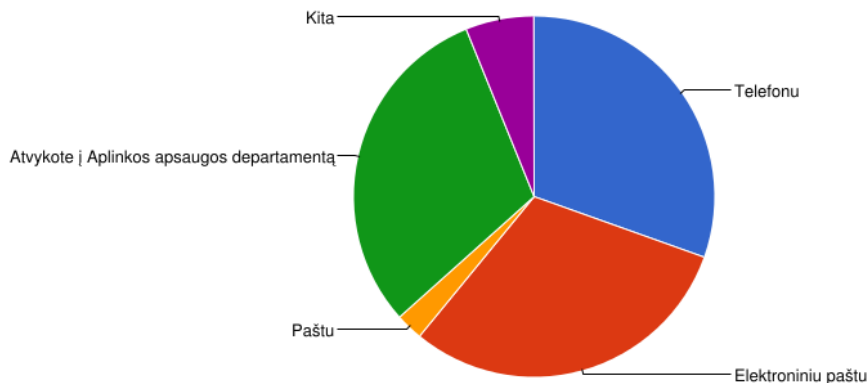
Ankstesniais metais panašias apklausas vykdė Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 8 regioniniai aplinkos apsaugos departamentai, kurie buvo reorganizuoti į Aplinkos apsaugos departamentą prie Aplinkos ministerijos.

Apklausa buvo vykdoma Departamento interneto svetainėje adresu <https://aad.lrv.lt>, atsakant į anoniminės anketos klausimus skiltyje „Anoniminė apklausos anketa“. Informacija apie vykdomą apklausą iš rajoninių inspekcijų el. paštu buvo išsiųsta ūkio subjektams. Apklausoje ūkio subjektai turėjo galimybę visais klausimais pateikti savo komentarus, tačiau nebuvo prievolės atsakyti į visus klausimus. Apklausoje tuo pačiu IP adresu buvo galima dalyvauti tik tai vieną kartą. Ši apklausa Departamento interneto svetainėje adresu <https://aad.lrv.lt> ateityje bus nuolat veikianti. Nuo 2018-12-20 iki 2019-01-15 d. iš viso apklausos anketą peržiūrėjo 1095 respondentai, iš jų 282 respondentai užpildė anketą. Iš pateikusių nuomonę aktyviausiai apklausoje dalyvavo: Utenos regiono – 25,2%; Panevėžio regiono - 15,2%; Šiaulių regiono -12,4%; Vilniaus regiono - 10,6%; Klaipėdos regiono - 10,3%; Marijampolės regiono - 7.1%; Kauno regiono - 6.4%; ir mažiausiai aktyvūs buvo Alytaus regiono - 3.2%.

Pateikiame ūkio subjektų atsakymus į pateiktus anoniminės anketos klausimus.

1. Koku būdu Jūs kreipėtės į Aplinkos apsaugos departamentą prie Aplinkos ministerijos?

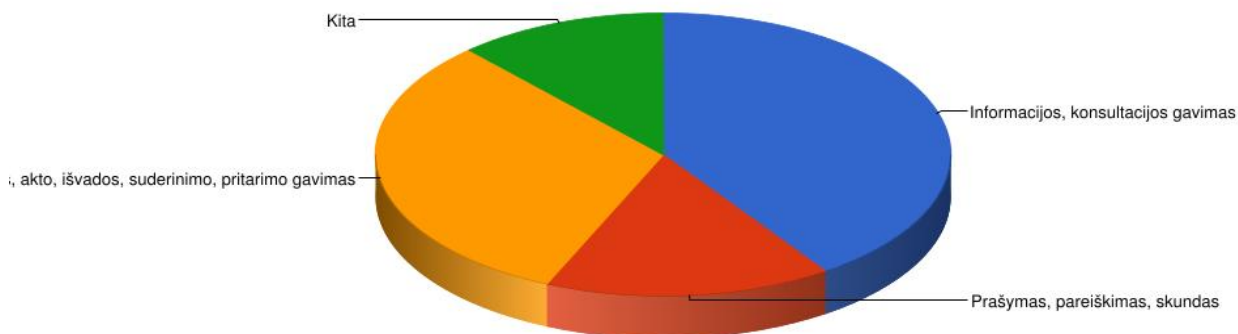
Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Telefonu	180	42,6%
Elektroniniu paštu	112	26,5%
Paštu	8	1,9%
Atvykote į Aplinkos apsaugos departamentą prie Aplinkos ministerijos?	103	24,3%
Kita	20	4,7%

Beveik pusė respondentų – (42,6%) į departamentą kreipėsi telefonu, kita pusė el. paštu - (26,5%) arba atvykdami į departamentą – (24,3%).

2. Priežastis dėl kurios kreipėtės į Aplinkos apsaugos departamentą prie Aplinkos ministerijos?

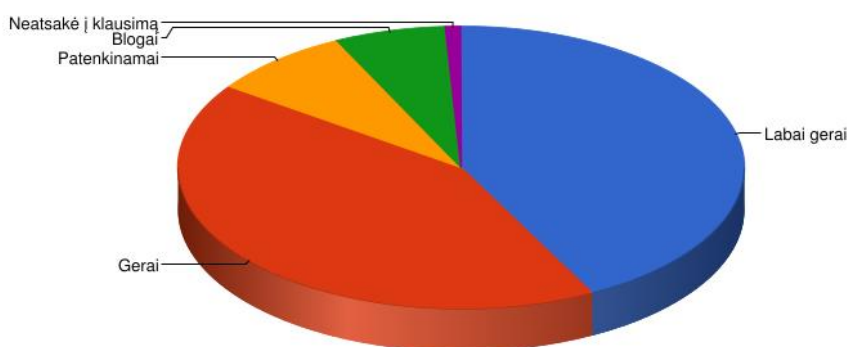
Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Informacijos, konsultacijos gavimas	207	58,5%
Prašymas, pareiškimas, skundas	40	11,3%
Pažymos, akto, išvados, suderinimo, pritarimo gavimas	78	22,0%
Kita	29	8,2%

Atsakydami į klausimą dėl kokių priežasčių respondantai kreipėsi į Departamentą, net 58% nurodė, kad dėl informacijos ar konsultacijos gavimo, 22% dėl pažymos, akto, išvados, suderinimo pritarimo gavimo. Tai rodo, kad ūkio subjektai domisi Departamento interneto svetainėje skelbiama informacija ir jiems tai yra aktualu.

3. Kaip vertinate Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos suteiktų paslaugų rezultatus (pateikta informacija, dokumentų tvarkymo operatyvumu, reagavimu į prašymą ar skundą)?

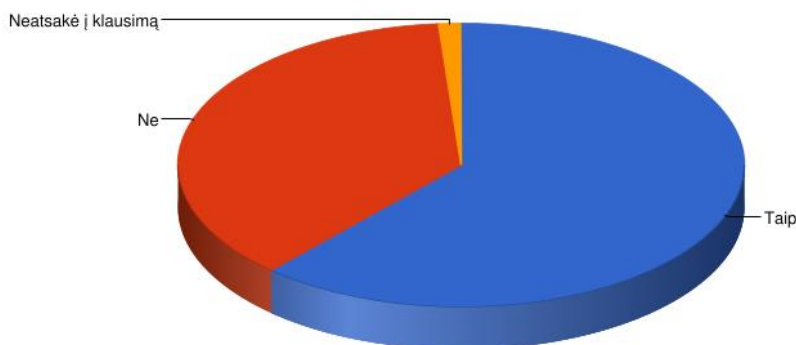
Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Labai gerai	143	50,7%
Gerai	103	36,5%
Patenkinamai	19	6,7%
Blogai	15	5,3%
Neatsakė į klausimą	2	0,7%

Didžioji dalis respondentų– (net 87,2 % visų apklausoje dalyvavusių respondentų Departamento suteiktas paslaugas paslaugas įvertino labai gerai arba gerai. Komentaruose pasisakoma: - “Neradus informacijos svetainėje, visą informaciją gaunu telefonu, arba apsilankęs agentūroje”. “Informacijos netrūksta, kadangi viską praneša vietinis aplinkos apsaugos atstovas”

4. Ar naudojate Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos interneto svetainėje <https://aad.lrv.lt/> skelbiama informacija?

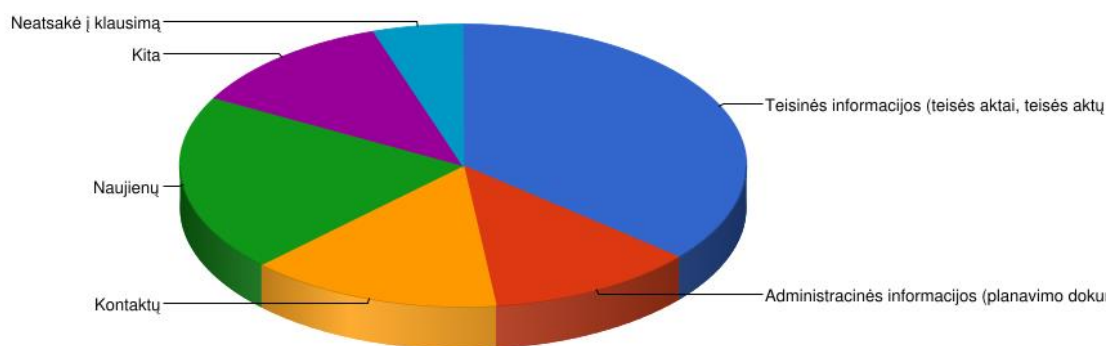
Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Taip	220	78,0%
Ne	60	2,3%
Neatsakė į klausimą	2	0,7%

Net 220 apklaustųjų iš 282 arba (78,0%) anketose norodė, kad naudojami Departamento interneto svetainėje <https://aad.lrv.lt/> - skelbiama informacija. “Visą norimą informaciją randu”, komentuoja respondentai. Tačiau pasitaiko ir tokių atvejų, kai respondentai nurodo, kad trūksta informacijos: - “Apie naują sistemą GPAIS, nėra informacijos ir nemokamų kursų dėl šios sistemos, dokumentų pildymo bei pateikimo.” - “ Konsultacijų dėl GPAIS. Prisiskambinti neįmanoma, informacijos mažai. Nemokamų mokymų nėra, kaip ir konsultacijų. Verslui didžiuliai pinigai: - programų pritaikymas, mokymai, papildoma darbo vieta... inspektoriai patys nežino atsakymų- į klausimus atsako: “skaitykite įstatymus”.

5. Kokios informacijos dažniausiai ieškote Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos interneto svetainėje <https://aad.lrv.lt/> ?

Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Teisinės informacijos (teisės aktai, teisės aktų pažeidimai, teisės aktų projektai, teisinio reguliavimo stebėseną)	106	37,6%
Administracinės informacijos (planavimo dokumentai, ūkio subjektų priežiūra, viešieji pirkimai ir kt.)	33	11,7%
Kontaktų	40	14,2%
Naujienų	56	19,9%
Kita	33	11,7%
Neatsakė į klausimą	14	5,0%

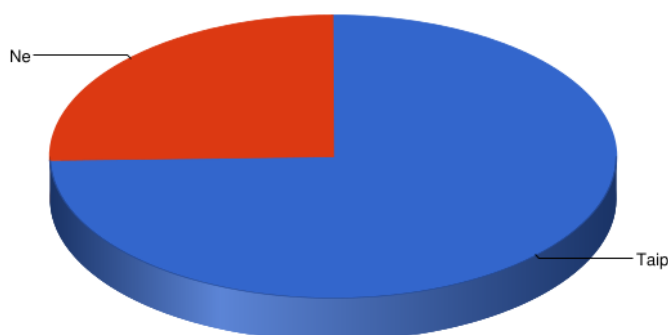

6. Kokios Aplinkos apsaugos departamento teikiamos informacijos Jums labiausiai trūksta?

Iš apklausoje savo nuomonę pateikusių respondent net 56 % pareiškė, kad jiems informacijos pakanka, nesusiduria su informacijos trūkumu, o jeigu neaišku perskaičius Departamento svetainėje, noriai paaiškina inspektorai vietoje. 15 % respondentų pareiškė, kad trūksta informacijos, konsultavimo dėl atliekų tvarkymo ir ypač konsultacijų dėl naujos sistemos-GPAIS. Respondentai taip pat pageidavo daugiau naujai priimtų įstatymų, poįstatyminių teisės aktų komentarų, smulkesnio pateikimo, aiškesnio, paprastesnio teisės aktų aiškinimo, viešai paskelbtų klausimynų, kaip nubausti pažeidėjai ir kt.

7. Ar buvo atliktas Jūsų veiklos patikrinimas dėl aplinkos apsaugos reikalavimų laikymosi?

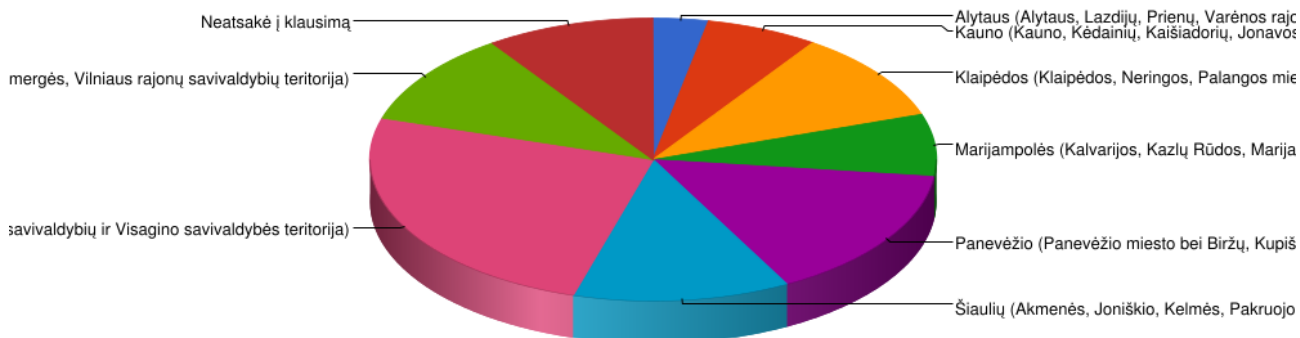
Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Taip	248	87,9%
Ne	34	12,1%

Atsakymai leidžia daryti išvadą, kad didžioji dalis respondentų, dalyvavusių apklausoje, tiesiogiai buvo tikrinami. Tai parodo, kad anketos klausimai atsakyti įvertinus praktinę kontrolės situaciją.

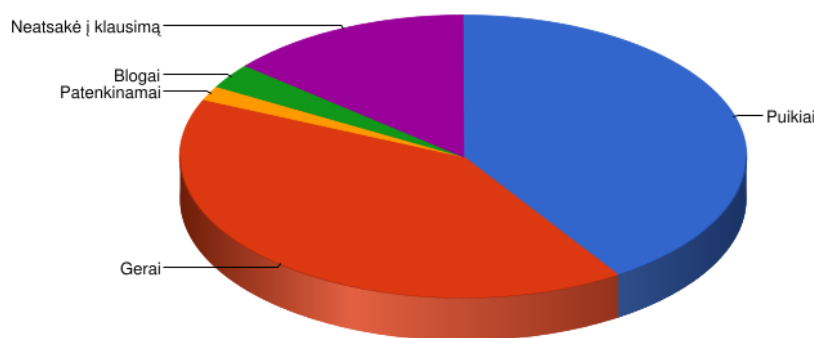
8. Kuriame Lietuvos regione atliktas Jūsų vykdomos veiklos patikrinimas?

Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Alytaus (Alytaus, Lazdijų, Prienų, Varėnos rajonų savivaldybių bei Alytaus miesto ir Druskininkų bei Birštono savivaldybių teritorija)	9	3,2%
Kauno (Kauno, Kėdainių, Kaišiadorių, Jonavos, Jurbarko ir Raseinių rajonų savivaldybių bei Kauno miesto savivaldybių teritorija)	18	6,4%
Klaipėdos (Klaipėdos, Neringos, Palangos miestų savivaldybių bei Klaipėdos, Kretingos, Skuodo, Šilutės, Šilalės ir Tauragės rajono savivaldybių teritorija)	29	10,3%
Marijampolės (Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Marijampolės, Šakių ir Vilkaviškio rajonų savivaldybių teritorija)	20	7,1%
Panevėžio (Panevėžio miesto bei Biržų, Kupiškio, Panevėžio, Pasvalio ir Rokiškio rajonų savivaldybių teritorija)	43	15,2%
Šiaulių (Akmenės, Joniškio, Kelmės, Pakruojo, Radviliškio, Šiaulių rajono ir Šiaulių miesto savivaldybės teritorija bei Mažeikių, Plungės, Telšių rajonų savivaldybių ir Rietavo savivaldybės teritorija)	35	12,4%
Utenos (Utenos, Anykščių, Ignalinos, Molėtų, Zarasų rajonų savivaldybių ir Visagino savivaldybės teritorija)	71	25,2%
Vilniaus (Elektrėnų savivaldybės, Vilniaus miesto savivaldybės ir Šalčininkų, Širvintų, Švenčionių, Trakų, Ukmergės, Vilniaus rajonų savivaldybių teritorija)	30	10,6%
Neatsakė į klausimą	27	9,6%

9. Kaip vertinate įvykusį patikrinimą?

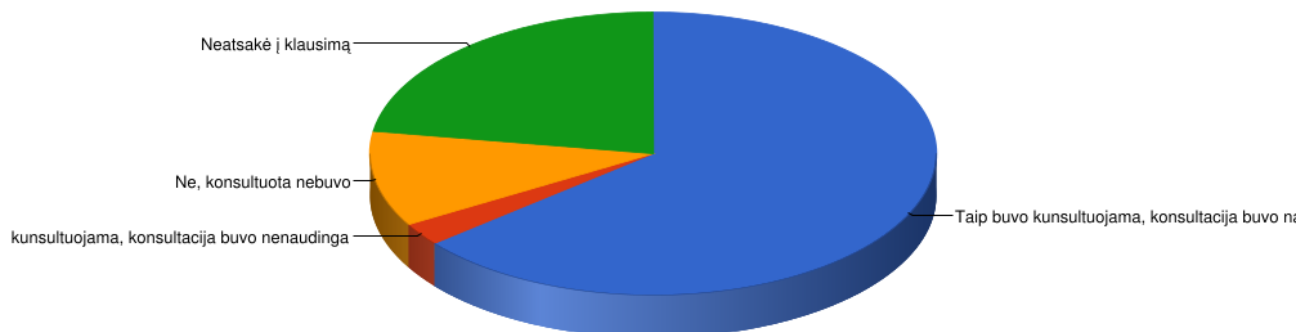
Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Puikiai	108	38,3%
Gerai	129	45,7%
Patenkinamai	4	1,4%
Blogai	7	2,5%
Neatsakė į klausimą	34	12,1%

Nors tik 2,5 % iš atsakiusių į klausimą nurodė, kad patikrinimą vertina blogai, tačiau jokių komentarų nepateikė. Todėl galime daryti išvadą, kad tai galėtų būti ūkio subjektų atstovai, kurių veiklos patikrinimo metu nustatyti galimi pažeidimai ir taip išreikštas galimai nepagrįstas nepasitenkinimas.

10. Ar per atliktą patikrinimą buvo konsultuojama ir (ar) suteikta konsultacija buvo naudinga - padėjo suprasti teisės aktų reikalavimus?

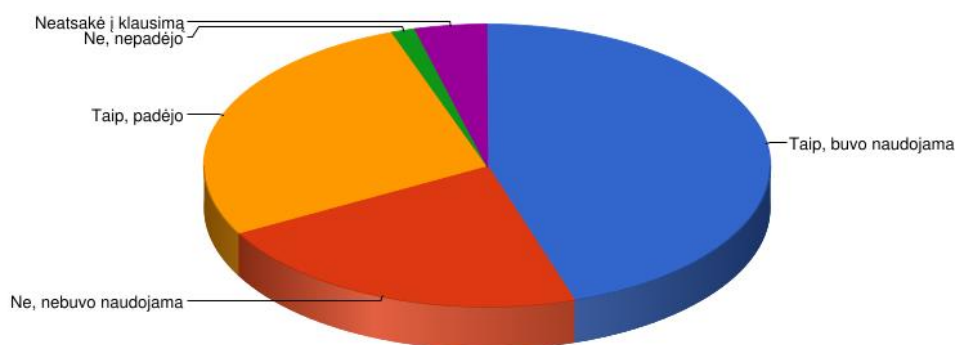
Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Taip, buvo konsultuojama, konsultacija buvo naudinga	226	80,1%
Taip, buvo konsultuojama, konsultacija buvo nenaudinga	4	1,4%
Ne, konsultuota nebuvo	17	6,0%
Neatsakė į klausimą	35	12,4%

Tai, kad net 84% respondentų nurodė, kad patikrinimus vertina puikiai ir gerai, bei 80,1% nurodė, kad inspektoriai patikrinimo metu suteikė konsultacijas, kurios ūkio subjektui buvo naudingos, rodo Departamento darbuotojų, ir patikrinimus ūkio subjektuose atliekančių inspektorių aukštą profesionalumo lygį.

11. Ar patikrinimo metu buvo naudojami aplinkos apsaugos reikalavimų kontroliniai klausimynai ir ar jie padėjo suvokti teisės aktų reikalavimus ir geriau juos įgyvendinti?

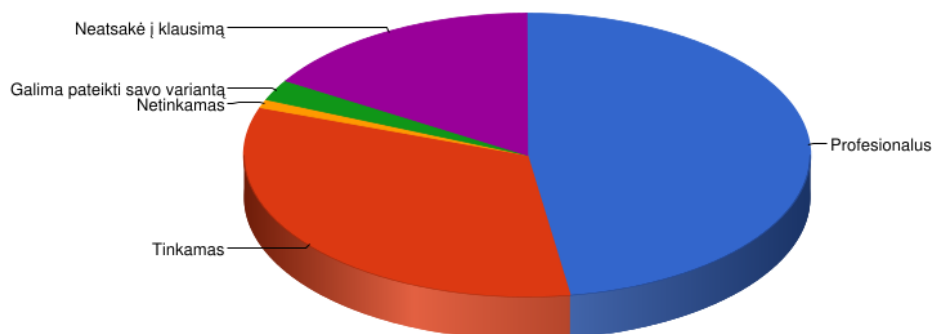
Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Taip, buvo naudojama	160	56,7%
Ne, nebuvo naudojama	49	17,4%
Taip, padėjo	61	21,6%
Ne, nepadėjo	3	1,1%
Neatsakė į klausimą	9	3,2%

Siekiant vienodai vykdyti ūkio subjektų patikrinimus, naudojami kontroliniai klausimynai, kurie šiuo metu atnaujinami ir tikimasi, kad jie bus naudojami dar plačiau.

12. Kaip vertinate pareigūno bendravimą bei elgesį patikrinimo metu?

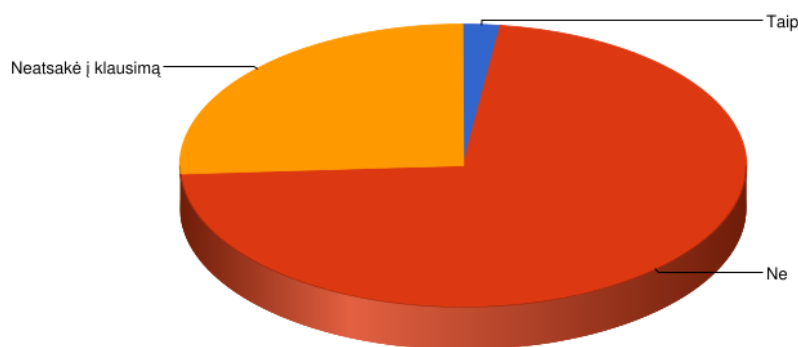
Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Profesionalus	172	61,0%
Tinkamas	69	24,5%
Netinkamas	2	0,7%
Galima pateikti savo variantą	5	1,8%
Neatsakė į klausimą	34	12,1%

Net 85,5 % respondentų apklausoje nurodė, kad pareigūnų bendravimas patikrinimo metu yra profesionalus ir dalykiškas. Kai kurie respondentai nurodė paprastą, žmonišką, labai, labai puikų bendravimą. Tačiau buvo ir viena nuomonė, kad ūkio subjektai kartais pasigenda daugiau draugiškos pagalbos, konsultavimo, nes viskas taip pat ir teisės aktai labai keičiasi ir sunku laiku sureaguoti į pakeitimus.

13. Ar patikrinimą atlikęs (ę) / suteikęs (ę) paslaugą pareigūnas (ai) tiesiogiai arba netiesiogiai prašė atlygio?

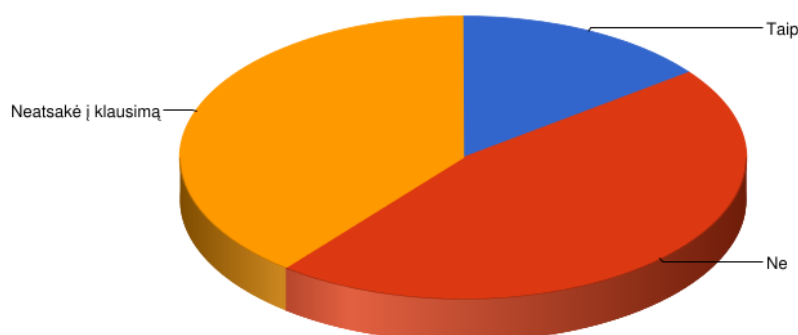
Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Taip	3	1,1%
Ne	243	86,2%
Neatsakė į klausimą	36	12,8%

Iš apklausoje dalyvavusių respondentų trys nurodė, kad susidūrė su korupcijos apraiškomis, galbūt patikrinimo metu buvo nustatyta pažeidimų, todėl galima daryti išvadą, kad tai galėjo būti nepagrįsta nuomonė už, galimai pareigūno skirtas nuobaudas. Kiekvienu atveju, tai buvo akcentuota ir klausime, todėl labai svarbu nurodyti faktus, atsakymo pagrindimą.

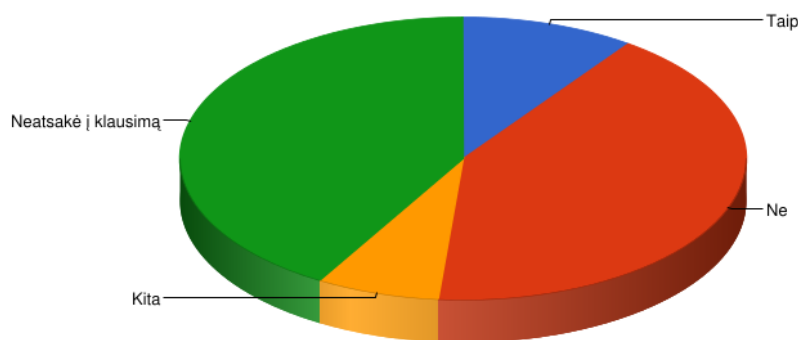
14. Ar patikrinimas dėl aplinkos apsaugos reikalavimų laikymosi buvo atliktas pirmaisiais Jūsų veiklos metais?

Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Taip	32	11,3%
Ne	165	58,5%
Neatsakė į klausimą	85	30,1%

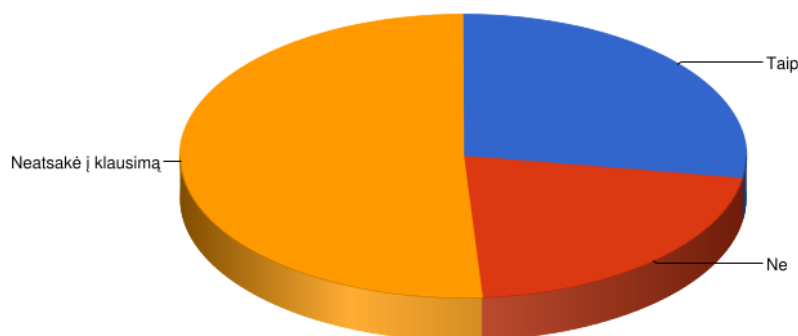
15. Ar pirmojo patikrinimo metu buvo nustatyti aplinkosauginiai pažeidimai?

Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Taip	24	8,5%
Ne	125	44,3%
Kita	17	6,0%
Neatsakė į klausimą	116	41,1%

16. Jeigu pirmojo patikrinimo metu buvo užfiksuotas (i) pažeidimas (ai), ar pareigūnas paaiškino, kokią riziką / pasekmes kelia padarytas (i) pažeidimas (ai)?

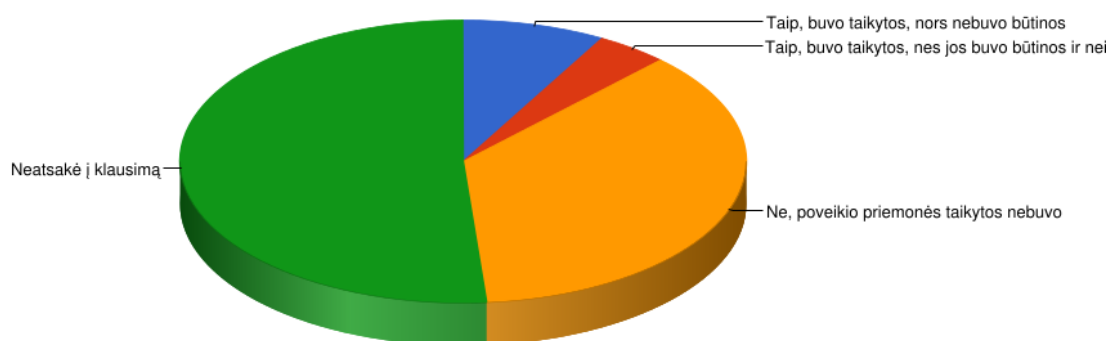
Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Taip	54	19,1%
Ne	42	14,9%
Neatsakė į klausimą	186	66,0%

Bus atkreiptas pareigūnų dėmesys, kad tiksliau, aiškiau paaiškintų, kokia pažeidimo esmė, kokia rizika ir pasekmės.

17. Jeigu pirmojo patikrinimo metu buvo užfiksuoti pažeidimai, ar taikytos poveikio priemonės, išskyrus atvejus, kai jos buvo būtinos ir neišvengiamos, siekiant užkirsti kelią reikšmingos žalos ar pavojaus visuomenei, kitų asmenų interesams ar aplinkai atsiradimui?

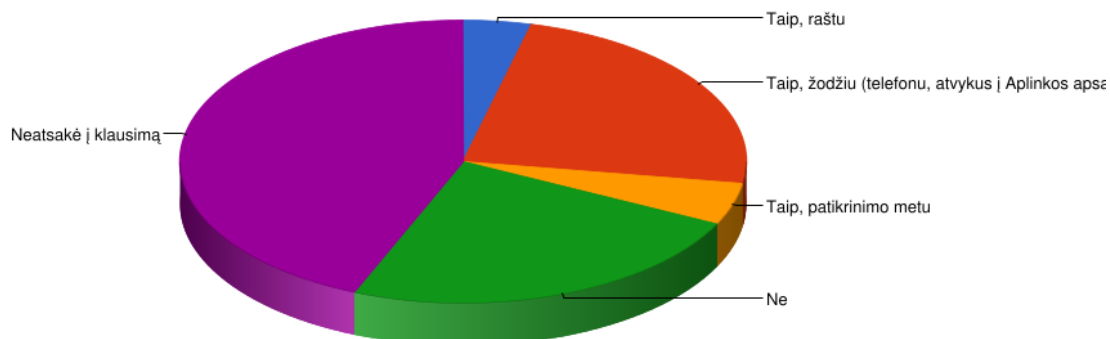
Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Taip, buvo taikytos, nors nebuvo būtinos	16	5,7%
Taip, buvo taikytos, nes jos buvo būtinos ir neišvengiamos	8	2,8%
Ne, poveikio priemonės taikytos nebuvo	71	25,2%
Neatsakė į klausimą	187	66,3%

Dalis respondentų (5,7 %) nurodė, kad poveikio priemonės nebuvo būtinos, tačiau komentų nepateikė. Todėl negalima daryti objektyvių išvadų, ar ši nuomonė pagrįsta.

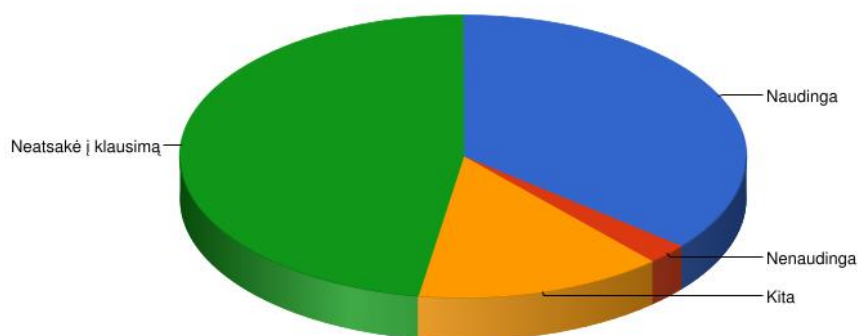
18. Ar pirmaisiais Jūsų veiklos metais kreipėtės į Aplinkos apsaugos departamentą prie Aplinkos ministerijos konsultacijos?

Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Taip, raštu	9	3,2%
Taip, žodžiu (telefonu, atvykus į įstaigą)	54	19,1%
Taip, patikrinimo metu	11	3,9%
Ne	55	19,5%
Neatsakė į klausimą	153	54,3%

19. Jei pirmaisiais Jūsų veiklos metais kreipėtės į Aplinkos apsaugos departamentą prie aplinkos ministerijos konsultacijos, ji buvo:

Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Naudinga	76	27,0%
Nenaudinga	5	1,8%
Kita	30	10,6%
Neatsakė į klausimą	171	60,6%

20. Kiti Jūsų pasiūlymai, pastabos, pastebėjimai:

Į klausimą dėl kitų pasiūlymų ir pastebėjimų 45 % apklausoje dalyvavusių respondentų atsakė, kad pastabų neturi. Kiti pateikė tokius pasiūlymus: sutvarkyti GPAIS sistemą, kad galima būtų dirbti ne naktimis, nes dieną sistema stringa dėl perkrovos, dėl perkrovos; kad laboratorinių tyrimų rezultatai būtų siunčiami ir inspektoriui, ir įmonėms; kad inspektorius atvažiuotų į patikrinimą nusiteikęs ne tikrai baudos protokolą išrašyti, bet ir patarti, pakonsultuoti; paminėti atskiri atvejai, kai ūkio subjekto manymu per ilgai užtrunkama išduodant pažymą; pasiūlymas daugiau viešinti fotonuotraukas, filmuotą vaizdinę medžiagą apie brakonieriavimą; įvardijamas operatyvumo trūkumas atnaujinant kontaktus ir kitą svarbią, ūkio subjektams reikalingą informaciją; pasiūlymas labiau bendrauti su įmonėmis, siųsti naujienas, organizuoti bendrus renginius, mokymus; inspektavimą orientuoti į aplinkos kokybės būklės gerėjimą vertinant, ar įmonė periodiškai investuoja į tausojančių technologijų diegimą ir teršalų išmetimo/išleidimo mažinimą, o ne tikrinti tik mažareikšmius, popierinius aspektus, trūksta daugiau bendravimo; pasidžiaugta atskirų regionų specialistais, kurie maloniai sutinka, kompetentingai ir profesionaliai atsako į ūkio subjektams rūpimus klausimus.

Dar kartą dėkojame apklausoje gana gausiai dalyvavusiems respondentams už Jūsų atsakymus. Būtinai išsinagrinėsime Jūsų pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Prašome ir ateityje aktyviai dalyvauti nuolatinėje apklausoje.